

poprzedni nr H: 222

Archiwum Pomorskiej Armii Krajowej
ul. W. Gałbary 2, tel. 271-86
87-100 TORUŃ

FUNDACJA
Archiwum Pomorskiej Armii Krajowej
ul. W. Gałbary 2, tel. 271-86
87-100 TORUŃ

Częściowo opr. 11.X.1995r.
MG

XII 107
ek

FUNDACJA GENERALI ELŻBIETY ZAWACKI
Archiwum Pomorskiej Armii Krajowej, Inzby Pole
ul. W. Gałbary 2, tel. 0046
87-100 TORUŃ
e-mail: zapak@wp.pl, www.zawacki
NIP 958 16 25 127; REGON 87051
KRS 0000041652
Nr r-ku 62 1090 1505 0000 0000 5002

+ syn Muchliński Dłogomir

Toruń

nr. 1926 w

Nowe Miasto Lub
"Rota"
+ Muchliński Jan Paweł

H: 222/831 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Muchliniski Jan Paweł

J. M-222/831 Pom.

Nowe Miasto Lub. „Dola”

I./1. Relacja k. 3 s. 1-3

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację k. 2 s. 1-2

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ...

IV. Korespondencja

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 8

VI. Fotografie dwa i ikony grafii

1/1. Relacja - Muchliński ^{Jan} Paweł

1. Relacja o miesiącym członku
konspiracji Janie Pawle autorstwa
Zbigniewa Muchlińskiego - wersja
z 31.01.1989, i 7.02.1989, mpis k.3 51-3

R e l a c j a

o nieżyjącym członku organizacji konspiracyjnej " Rota" Muchlińskim Janem złożona przez syna Zbigniewa Muchlińskiego zam. w Teruniu, ul. Popiela 1/2 tel. 202-29.

Muchliński Jan, Paweł urodził się 22 czerwca 1902r. w Dębogorach powiat Kościerzyna, z ojca Antoniego, właściciela gospodarstwa rolnego i matki Ewy z domu Osowskiej z Wielkiego Lubieszyna. Ukończył Szkołę Podstawową w Niedanowie pow. Kościerzyna oraz Szkołę Podoficerów Oświatowych. W dniu 6 września 1919r wstępuje ochotniczo do 4 Pułku Ułanów Nadwiślańskich, potem służy w 18 Pułku Ułanów w Grudziądzu. Od 28 maja 1920r do 8 maja 1921r walczy na froncie polsko-rosyjskim. Bierze udział we wszystkich bitwach wojny. Awanse: 15.06.1920r- starszy ułan, 7.11.1920r- kapral, 18.04.1921r- plutonowy, 1.01.1921r- kadra s/z na stanowisku szefa kancelarii pułku, 1.02.1924r - wachmistrz. W latach 1925-1939r kolejno st. wachmistrz i chorąży. Dnia 12.08.1924r zwolniony z armii na własną prośbę. Od 1.09.1924r do 31.12.1925r pracuje w Policji Politycznej w Teruniu. Od stycznia 1926r rozpoczyna pracę w Sądzie Grodzkim w Pucku a następnie od czerwca 1928r w Nowym-Mieście Lub. na stanowisku sekretarza sądu i biegłego tłumacza j. niemieckiego. Działalność aktywnie w następujących organizacjach społeczno-politycznych:

- organizacja Wojskowa "Pomorze", członek
- towarzystwo podoficerów rezerwy, sekretarz
- koło urzędników sądowych, prezes
- radny rady miejskiej
- BEWR a następnie Obóz Zjednoczenia Narodowego
- Związek Obrony Kresów Zachodnich a następnie Polski Związek Zachodni
- przysposobienie wojskowe, konne "Krakusi" z-ca d-cy.

Odznaczenia: Krzyż Walecznych nadany 31.05.1921r przez Dowództwo V Brygady Jazdy, Medal Pamiątkowy za wojnę 1918-21, Brązowy Medal za długą służbę/1938/ oraz Srebrny Krzyż Zasługi nadany 3.05.1939r.

W sierpniu 1939r zmobilizowany do Sądu Grodzkiego w Nowym-Mieście i ewakuowany do Sądu w Dubnie. Wraca do N-Miasta w połowie września

Przebywa przez pewien czas w obozie pracy przymusowej w Iławie.

W kwietniu lub maju 1940r dociera do J. Muchlińskiego wysłannik "Roty" z Grudziądza, nawiązuje kontakt konspiracyjny i przekazuje instrukcję dotyczącą form i sposobów działania. Jan Muchliński zostaje zobowiązany do zorganizowania komórki "Roty" w Nowym-Mieście i zostaje jej kierownikiem. Od St. Ulatowskiego uzyskałem następującą informację: "szwagier Muchliński ostro skrytykował pierwszego wysłannika szefa "Roty", ponieważ tenże miał na kartce napisane nazwiska osób wytypowanych do pracy w konspiracji". Ponadto St. Ulatowski oświadczył, iż w mieszkaniu szwagra znajdowało się w skrytce radio do nasłuchu stacji zagranicznych, które potem po aresztowaniu ukrył on u znajomego polaka pochodzenia niemieckiego. W czerwcu 1940r Jan Muchliński zostaje aresztowany i osadzony w więzieniu w Grudziądzu i Sztumie. W akcie oskarżenia członków Roty z 5.06.1941r przez Sąd Wojenny Rzeszy w Berlinie figuruje Muchliński pod poz. 47 "że o zamiarze zdrady stanu miał wiadomości i zaniechał doniesienia o tym władzom." Po 14-to miesięcznym śledztwie w dniu 17 września 1941r zapada wyrok. W dniu 3.10.1941r zostaje przez Stapo Grudziądz dostarczony do KL Stutthof. W obozie jest oznaczony numerem 12028 jako więzien polityczny. Dnia 4.12.1941r zwolniony z obozu i przeniesiony do dyspozycji Stape w Malborku a następnie przekazany do KL Oświęcim z numerem obozowym 24475. W następnej kolejności przewieziony do Mauthausen II z nr 3579 ,gdzie w dniu 30 czerwca 1942r zostaje zamordowany.

Toruń, dnia 21 stycznia 1989r.

Handwritten signature: J. Muchliński

Handwritten note: (1927?)

Handwritten notes:
 gwałt
 P.P. P.K. T.
 P. P. P. P. P.
 K. P. P. P. P.

M 222 3
11/1

Muchliński Jan, Paweł

/1902 - 1942 /

chorąży po zawodowej służbie wojskowej.

Urodzony 22 czerwca 1902r w Dębogórach pow.Kościerzyna z ojca Antoniego właściciela gospodarstwa rolnego i matki Ewy z domu Osowskiej.Ukończył Szkołę Podstawową oraz Szkołę Podoficerów Oświatowych w 1921r.We wrześniu 1919r wstępuje ochotniczo do Pułku Ułanów Nadwiślańskich i bierze udział w wojnie polsko-rosyjskiej,przy końcu wojny w stopniu plutonowego.W 1924r zwalnia się z armii na własną prośbę. Po kolejnych ćwiczeniach otrzymuje stopień st.wachmistrza i chorążego.Do 1939r pracuje w Policji Politycznej w Toruniu i Sądzie Grodzkim w Pucku i Nowym-Mieście.na stanowisku sekretarza sądu.Działał aktywnie m.i. w organizacji wojskowej "Pomorze",EBWR,Ożenie i Polokim Związku Zachodnim. W sierpniu 1939r zmobilizowany w Sądzie Grodzkim w Nowym-Mieście i ewakuowany do Dubna.Na Nowego-Miasta wraca w połowie września 1939r.

W kwietniu lub maju 1940r dociera do niego wysłannik organizacji podziemnej "Rota" z Grudziądza ,który nawiązuje kontakt i przekazuje instrukcję dotyczącą form i sposobów działania w konspiracji.Jan Muchliński zostaje kierownikiem grupy konspiracyjnej "Katy" w Nowym-Mieście lub.

W czerwcu 1940r następuje aresztowanie i osadzenie we więzieniu w Grudziądzu i Malborku.Po 15-to miesięcznym śledztwie odbywa się rozprawa przed Sądem Wojennym Rzeszy w Berlinie na sesji wyjazdowej w Grudziądzu.Po rozprawie J.Muchliński osadzony zostaje w KL Stutthof a następnie w KL Auschwitz i Mauthausen gdzie w czerwcu 1942r zostaje zamordowany.

Był odznaczony: Krzyżem Walecznych/maj 1921r/,Medalem Pamiątkowym za wojnę 1918-21,Brązowym Medalem/1938/ oraz Srebrnym Krzyżem Zasługi/maj 1939/.

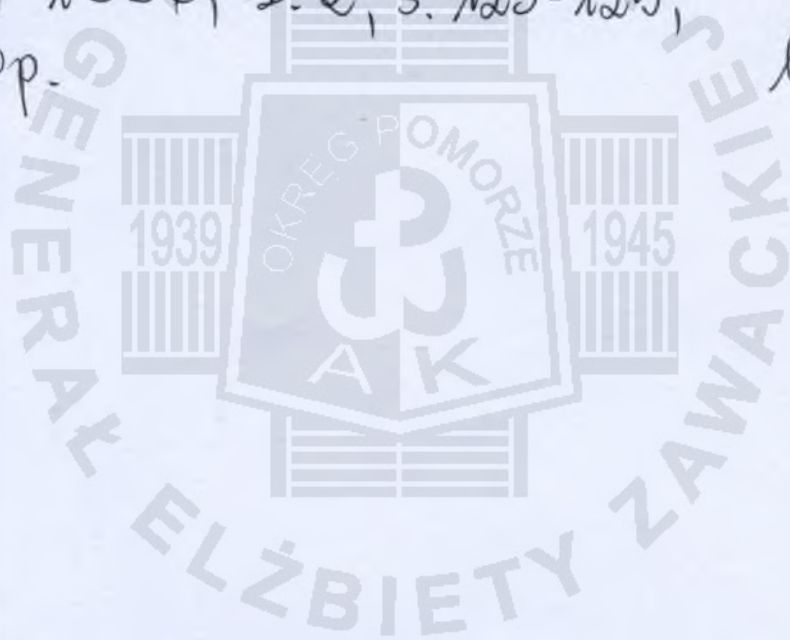
Zróżka:

- 1.E.Ogłozza-rozdz."Pomorze walczące"-praca zbiorowa.
"Pomorze w walce z niemczyzną"
/Wydawnictwo Polskiego Związku Zachodniego
Okręg Pomorski-Bydgoszcz-1946/
- 2.Praca maturalna z historii "eleny Kufel z I Liceum
Ogólnokształcącego w Grudziądzu.
- 3.Relacja M-7 Pietrowskiego Bernarda oraz karta informacyjna
Ulatowskiego Stanisław.Zbiory E.Z: w Toruniu.

Opr. ulami 7.02.1983
Zbiory Muchliński

11. Materiały uzupełniające relacje:
Muchliński Jan Paweł

1. A. Zakrzewska, biogram Jane
Pawła Muchlińskiego, [w:]
Stow. biograficzny konspiracji
pomorskiej 1939-1945, pod red.
E. Zawackiej, Wyd. IAK, t. X,
Tomii 1996, z. 2, s. 123-125,
ksierokop. k. 2 s. 1-2

Muchliński Jan Paweł (1902–1942), organizator i kierownik komórki tajnej organizacji „Rota” w Nowym Mieście Lubawskim.

Urodzony 22 VI 1902 r. w Dębogórach, pow. Kościerzyna; syn Antoniego i Ewy z d. Osowskiej, właścicieli gospodarstwa rolnego. Ukończył szkołę powszechną w Niedamowie, pow. Kościerzyna. Należał do tajnej Organizacji Wojskowej Pomorza. We wrześniu 1919 r., po przekroczeniu linii demarkacyjnej, ochotniczo zgłosił się do 4 Pułku Ułanów Nadwiślańskich, będącego w składzie wojsk Powstania Wielkopolskiego. Następnie służył w 18 Pułku Ułanów w Grudziądzu. Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej. Po powrocie z frontu w stopniu plutonowego ukończył Szkołę Podoficerów Oświatowych i pozostał w służbie zawodowej, pełniąc obowiązki szefa kancelarii pułku.

W 1924 r., w stopniu st. wachmistrza, został zwolniony na własną prośbę i do końca 1925 r. pracował w Policji Państwowej w Toruniu. Od stycznia 1926 r. rozpoczął pracę w Sądzie Grodzkim w Pucku, następnie od czerwca 1928 r. w Nowym Mieście Lubawskim na stanowisku sekretarza Sądu i biegłego tłumacza jęz. niemieckiego. Działał aktywnie w organizacjach społecznych i politycznych: w Kole Urzędników Sądowych (jako prezes), Związku Podoficerów Rezerwy (jako sekretarz Koła), w Organizacji Wojskowej Pomorza, w BBWR, następnie w Obozie Zjednoczenia Narodowego oraz w Związku Obrony Kresów Zachodnich (późn. Polski Związek Zachodni). Był też członkiem Rady Miasta i zastępcą dcy Przynależności Wojskowej (konnego — „Krakusów”). W 1939 r. został awansowany do st. chorążego rezerwy. W sierpniu tegoż roku ewakuowany wraz z Sądem Grodzkim w Nowym Mieście Lub. do Sądu w Dubnie. W połowie września powrócił do Nowego Miasta Lub. Przez pewien czas przebywał w obozie pracy przymusowej w Iławie.

W kwietniu lub maju 1940 r. nawiązał z Muchlińskim kontakt konspiracyjny wysłannik tajnej organizacji „Rota”, założonej przez Tadeusza Kaubego w Grudziądzu.

*Słow. biograficzny konspiracji
pomorskiej 1939-45, pod red. 123
E. Zawackiej, Wypł. JASP w t. X,
Tom III 1996, s. 2*

dzu w końcu 1939 r. Otrzymał od tego wysłannika instrukcję działania „Roty” i zobowiązanie do zorganizowania komórki w Nowym Mieście Lubawskim z jednoczesną nominacją na jej kierownika. Muchliński krytycznie ustosunkował się do faktu posiadania przez wysłannika wykazu nazwisk osób wytypowanych do pracy w konspiracji, jednak z aprobatą odniósł się do idei „Roty”. Przyjął nominację, zobowiązując się do zorganizowania grupy i działalności określonej w instrukcji: akcji sabotażowych, dywersyjnych, kolportażu ulotek antyniemieckich i nasłuchu radiowego. W swoim mieszkaniu zainstalował w kryjówece radio do nasłuchu stacji zagranicznych. Już jednak w pierwszych dniach czerwca 1940 r. został aresztowany, podobnie jak ok. 50 innych członków „Roty”, której komórki działały już w tym czasie (poza Grudziądzem i Nowym Miastem Lub.) również w Brodnicy, Tczewie, Chojnicach, Toruniu i Chełmnie. (Aresztowania, jak się okazało, były wynikiem zdrady konfidenta gestapo, b. podoficera WP Alfonsa Lipowskiego). Muchliński został osadzony najpierw w więzieniu w Grudziądzu i Sztumie, gdzie przeszedł ciężkie, trwające 15 miesięcy śledztwo. Akt oskarżenia Sądu Wojennego Rzeszy z dn. 5 VI 1940 r. przeciw większości członków „Roty”, obejmujący także jego, zawierał zarzut: „o zamiarze zdrady stanu miał wiadomość i zaniechał doniesienia o tym władzom”. W wyniku rozprawy sądowej Sądu Wojennego Rzeszy na sesji wyjazdowej w Grudziądzu w dn. 9–17 IX 1941 r. Muchliński otrzymał wyrok skazujący, z zaliczeniem odbytego aresztu i został zwolniony. (Wyrok od 1 roku do 10 lat więzienia otrzymała większość członków „Roty”; przywódca Tadeusz Kaube i 3 jego najbliżsi współpracownicy — Michał Kwiatkowski, Marek Staśkiewicz i Jan Cybulski — otrzymali wyroki śmierci). Muchliński powrócił do Nowego Miasta Lubawskiego, jednak już po dwóch dniach pobytu w domu ponownie aresztowało go miejscowe gestapo. W dn. 3 X 1941 r. został przewieziony do obozu koncentracyjnego Stutthof i oznaczony nr. obozowym 12028 jako więzień polityczny. W dn. 4 XII 1941 r. przekazano go do dyspozycji gestapo w Malborku, a następnie przetransportowano do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu (nr obozowy 24475). Stąd przekazany został do obozu Mauthausen–Gusen II, gdzie oznaczono go nr. obozowym 3579. W dn. 30 VI 1942 r. został tam zamordowany.

Żonaty z Łucją Ulatowską, miał z nią córkę Janinę i syna Zbigniewa.

Odznaczony Krzyżem Walecznych (1921 r.), Medalem Pamiątkowym za Wojnę 1918–1920 (1928 r.), Brązowym Medalem za Długą Służbę (1938 r.) oraz Srebrnym Krzyżem Zasługi (1939 r.).

Rodzina Muchlińskiego czynna była w samopomocy konspiracyjnej: w mieszkaniu jego teścia Juliana Ulatowskiego w latach 1942–1945 była urządzona kryjówka dla ks. Władysława Łaniewskiego, szefa komórki wywiadu ZWZ–AK w Nowym Mieście Lub. oraz lokal kontaktowy, w którym prowadzony był nasłuch radiowy; syn Zbigniew, wówczas 12-letni chłopiec, po aresztowaniu ojca mieszkający w domu dziadka Ulatowskiego, pełnił funkcję „czujki” ubezpieczającej spotkania akowców.

AP AK, Kartoteka Insp. Brodnica (karta informacyjna Stanisława Ulatowskiego, szwagra J. Muchlińskiego), T.: Kujawski J., Łaniewski W., Muchliński J. P. (rel. syna Zbigniewa), Piotrowski B.: Ł a t u s z y Ń s k i W., *Z dziejów okupacyjnych Grudziądza (1939–1945)*, Roczn. Grudziądzki R. 1: 1960, s. 182–204 (tu fotokopia Wyroku Sądu Wojennego Rzeszy dla członków „Roty”, na którego 3 stronie pod nr. 42 figuruje nazwisko Jana Muchlińskiego); *Nowe Miasto Lubawskie. Zarys dziejów*, pod red. W o j c i e c h o-

T. nr: 222/831 Pom.

Nowe Miasto
Sub.

Muchliniski Jan Paweł

W. Karty informacyjne
k. 8

FUNDACJA
1939 1945
OKRĘGOWY ZWIĄZK
ELŻBIETY ZAWACKIEJ

M-222

+ Munchlinski, Jan Paweł

Miasto
"Rota"

ur. 22. VI. 1902, w Szegorach pow. Krasice
s. Antoniego i Ewy z d. Osowskiej
organizator komórki "Rota" w Miastku
Mieście

w jego mieszkaniu był następnym radcą
starym sągranicznym.

zawod. 30.06.1942 Mathausen

W. Miasto Lub
17K 3

Unchliński Jan Parat
rebrtan sądey

zame z d. Klaterska;

w domu Klaterskich (zdzisic de p. J.

Kujewski) była two brimbranie na stycie

1 Kaplice była tamre w tej bibrze

tam uhrzywał się mi ueldowey Kowoch

(Kujewski reprezentował - pprndat) bomba
z tego mi in zyt Kujewski.

1943, 44

27. i 17K) Kujewski nie otrzymał
mijnj Kowowoy ocl bp Splicke

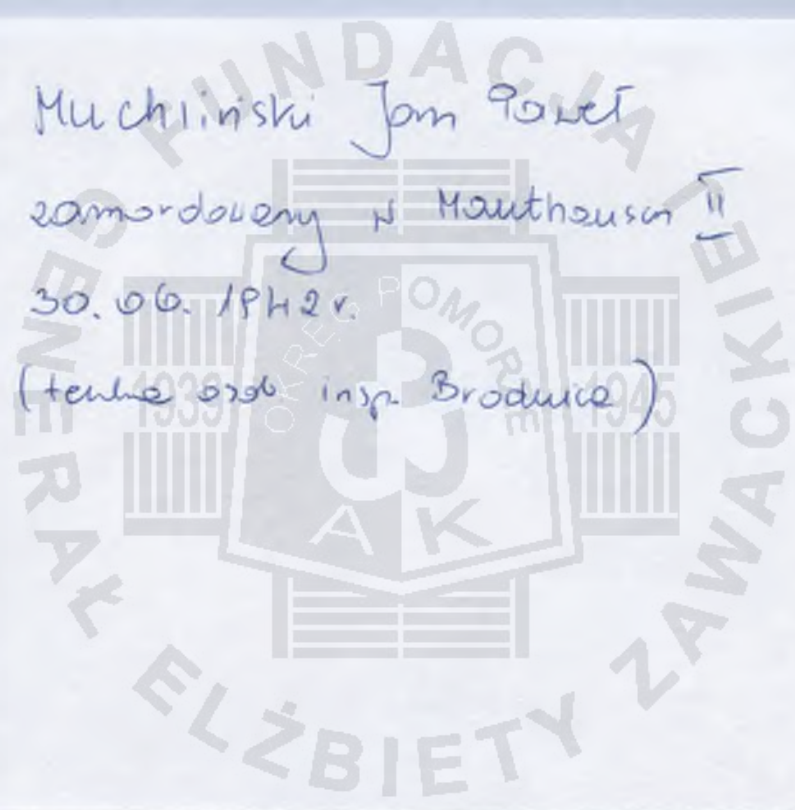
95 werte

17 K. 5/3
Marek Kiećko

+ M. Mielkowski ^{syn}
sekretarz Spółdzielni do 1939 r.
aresztowany 1942 r. ?
Zginął w obozie w Ostrowcu
B. Piotrowski informuje, że miał kontakty z
miastem z "Gryfem" w Chojnicach
nie był związany z organizacją z Prosdensky
Sprawdził p. Adam ^{Kapusta}
"Ruta"

Muchliniski Jan Pawel
zamordowany w Mauthausen
30.06.1942 r.
(tenże 0200 insp. Brodowice)

V/4

v/5 n. Miasto
„Rota”

Muchliński Jan

Kuchmistrz „Krokusów”, członek konspi-
racyjnej org. „Rota”, zamordowany
31. 07. 1942 r. w Mauthausen.

Zob. : Kalendarz Rokomiejski, 1995, str. 67

HMM-96

MUCHLINSKI

5/7
BRODNICA

Sekretarz sądowy do 1939r. Aresztowany w 1942r,
zginął w obozie Oświęcim.

Bernard Piotrowski podaje: "Jak sobie przypominam
mówiono wówczas, że miał łączność z organizacją "Gryf"
w Chojnicach. Nie był związany z organizacją [AK] w
Brodnicy".

T. Piotrowski Bernard, Insp. Brodnica, M-7, I/2/4.

MGr'99

a

MUCHLIŃSKI Jacek

Produkcja "Kota" 8
Nowe Miasto
Lubawskie

Urodz. 22. VI. 1902 r. w Szegedach, pow. Łas-
ciezka

Organizator i kierownik kawiarki tejżej
organizacji "Kota" w Nowym Miście Lubawskim.
W dniu 30. VI. 1942 r. odwołany w obozie
kwe. Chutnaisca - Gusen II

Zob. Stowarz. Biały Łos, Jan. t. 2, s. 123
Fundacja Archiwum Pomorskie HK
Toruń, 1996 r.

Włocławek / 2002 r.

Muchliński Jan Paweł